

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**ПРЕЗИДЕНТ****У К А З**

№ 47

На основание чл. 101, ал. 1 от Конституцията на Република България

ПО С Т А Н О В Я В А М:

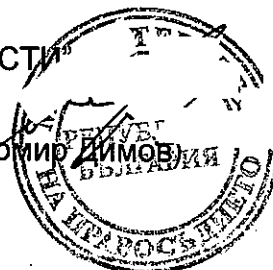
ВРЪЩАМ за ново обсъждане в Народното събрание Закона за изменение и допълнение на Закона за банковата несъстоятелност, приет от 44-то Народно събрание на 9 февруари 2018 г.

Издаден в София на 21 февруари 2018 г.

ПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКАТА: /п/ Румен Радев

Вярно с оригинала,
ДИРЕКЦИЯ "ПРАВНИ ДЕЙНОСТИ"
ГЛАВЕН ЮРИСКОНСУЛТ:

(Любомир ДИМОВ)

Република България
Държавен печат

№ 9050 / 11.02.2018

МОТИВИ

за връщане за ново обсъждане в Народното събрание на разпоредби от Закона за изменение и допълнение на Закона за банковата несъстоятелност, приет от 44-то Народно събрание на 9 февруари 2018 г.

Уважаеми народни представители,

Споделям обявената цел на промените, направени със Закона за изменение и допълнение на Закона за банковата несъстоятелност – да се подобри нормативната уредба в производствата по несъстоятелност на банки и да се улеснят фактическите и правни възможности на синдиките за попълване на масата на несъстоятелността. Подкрепям усилията на Народното събрание за по-голяма ефективност при защитата на публичния интерес в производството по банкова несъстоятелност, но тя следва да бъде постигната с конституционносъобразни средства. В тази връзка имам възражения по някои от Преходните и заключителните разпоредби на приетия закон.

Без съмнение, конституционното правомощие на Народното събрание да приема закони, включва и правото му да преуреди вече настъпили правни последици от юридически факти, възникнали преди приемането на съответния закон. Тази дейност на Народното събрание обаче следва да бъде упражнявана в рамките, очертани от конституционния принцип за правовата държава. Като концепция този принцип изисква последователно законодателно регулиране на обществените отношения, подпадащи се на трайна уредба (Решение № 3 от 2008 г. по к. д. № 3 от 2008 г.). Свързани с правовата държава са и принципите за правната сигурност, предвидимост и стабилност, принципът за забрана на обратното действие на правните норми, както и принципът за закрила на законно придобити права (Решение № 4 от 11.03.2014 г. по к. д. № 12/2013 г.; Решение № 10 от 29.09.2016 г. по к. д. № 3/2016 г.; Решение № 12 от 11.11.2010 г. по к. д. № 15/2010 г.; Решение № 7 от 29.09.2009 г. по к. д. № 11/2009 г.; Решение № 7 от 19.06.2012 г. по к. д. № 2/2012 г.).

Всеки закон включва правила за поведение, които за да могат да бъдат спазвани от адресатите, следва да действат заанапред - т.е. само за факти и обстоятелства, които възникват след влизането на закона в сила. Преобладаващата част от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за банковата несъстоятелност (ЗИД ЗБН) обаче имат същинско обратно действие. Те се прилагат спрямо факти, които са настъпили преди влизането на ЗИД ЗБН в сила и по отношение на които са се породили правни последици, като ги

преурежда така, че да настъпят нови правни последици. С § 5, ал. 1 се обявяват за нищожни заличаванията на учредени от длъжници или трети лица обезпечения в полза на Корпоративна търговска банка (КТБ), извършени от квесторите, временните и постоянните синдици на тази банка. Това обхваща периода от поставянето на банката под специален надзор (20.06.2014 г.) до започването на осребряване на имуществото. Така на нищожността, като най-тежка юридическа санкция за действителността на заличаванията, се придава обратно действие. Съгласно § 5, ал. 3 пак за минал период от време се обезсилват сроковете, изтекли по отношение на всички учредени в полза на КТБ обезпечения. По силата на § 6 се въвежда относителна недействителност на сделки, имащи за предмет прехвърляне на дялове или акции, извършени от длъжници на КТБ след поставянето на банката под специален надзор. Тъй като КТБ е поставена под такъв надзор на 20.06.2014 г., това правило също е с обратно действие. С § 7 цитираните разпоредби се прилагат също с обратна сила и за откритите до влизането на този закон в сила производства по несъстоятелност. По този начин нищожността и относителната недействителност се прилагат спрямо заличавания, както и спрямо прехвърляния на дялове и на акции, които са съобразени с действащото към момента на извършването им законодателство. Така с приетия закон се засягат придобити вече права или погасени задължения.

Безспорно законодателят преценява как да уреди и преуреди обществените отношения, но в случая са нарушени границите, очертани от принципа за правната сигурност, изискващ стабилност на правните действия/сделки и предвидимост на правните последици от различните юридически факти. Да се предвижда недействителност, а още повече нищожност, когато при извършването на действията/сключването на сделките на правните субекти не са били известни предпоставките за обявяването им за нищожни или за недействителни, не е в съответствие с принципа за правовата държава.

Убеден съм, че обществото има нужда да знае конкретните измерения на последиците от приетия закон. Когато решава да приложи такава крайна мярка, Народното събрание би следвало открито да дебатира колко са обезпеченията, които ще бъдат нищожни, колко са прехвърлянията на акции и дялове, които ще бъдат относително недействителни, приблизително каква ще е стойността, с която ще бъде увеличена масата на несъстоятелността на КТБ след прилагането на закона. Само по този начин защитата на обществения интерес, изтъквана като основна цел на ЗИД ЗБН, ще придобие конкретни измерения.

Необходимо е да се има предвид, че закрилата срещу обратното действие на правните норми е също така елемент на фундаменталния принцип, изведен от Съда на Европейския съюз - принципа за правна сигурност (дело 122/78, *Töpfer v. the Commission* (1978) ECR 1019; виж и дело 74/74, *CNTA v. the Commission* (1975) ECR 533). Той е елемент на правото на Европейския съюз и България като държава членка е длъжна да го съблюдава при приемането на вътрешното си законодателство.

Уважаеми народни представители,

Въз основа на изложените мотиви упражнявам правото си по чл. 101, ал. 1 от Конституцията на Република България да върна за ново обсъждане § 5, § 6 и § 7 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за банковата несъстоятелност, приет на 9 февруари 2018 г.

ПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКАТА /п/ Румен Радев

Вярно с оригинала
ДИРЕКТОР НА
ДИРЕКЦИЯ „КАНЦЕЛАРИЯ“

(Мая Славчева)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ЗАКОН

за изменение и допълнение
на Закона за банковата несъстоятелност

(обн., ДВ, бр. 92 от 2002 г.; изм., бр. 67 от 2003 г., бр. 36 от 2004 г., бр. 31 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 59 и 80 от 2006 г., бр. 53 и 59 от 2007 г., бр. 67 от 2008 г., бр. 105 от 2011 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 22, 41, 50, 61, 62 и 94 от 2015 г., бр. 33 и бр. 95 от 2016 г., бр. 91 и бр.103 от 2017 г.)

§ 1. Създава се чл. 31а:

„Ограничение на правомощията

Чл. 31а. Временният синдик и синдикът нямат право до датата на откриване на процедурата по осребряване имуществото на банката да заличават учредени от длъжници обезпечения с изключение на случаите, при които вземането на банката е погасено изцяло чрез парично плащане.“

§ 2. Създава се чл. 60б:

„Недействителност на сделки, извършени от трети лица

Чл. 60б. (1) Недействителна по отношение на банката и на кредиторите на несъстоятелността е всяка сделка, при която вземане с произход от банката е прехвърлено на трето лице, независимо от броя на прехвърлянията, ако в резултат на тази сделка в патримониума на лицето, разпоредило се с вземането, не е постъпило в разумен срок имущество - парични средства или актив, различен от вземане за цена по сделка, съразмерно на прехвърленото вземане.

(2) В случай че сделката по ал. 1 бъде обявена от съда за недействителна, третото лице губи качеството си на кредитор спрямо други лица, ако вземането му се основава на придобити в резултат на тази сделка права. По искане на банката или на кредиторите по несъстоятелността се спират всички висящи съдебни, съдебно-изпълнителни производства и/или производства по несъстоятелност с предмет вземането на третото лице, до влизане в сила на съдебното решение по ал. 1.

(3) Синдикът, временният синдик или фондът могат да предявяват искове пред съда по несъстоятелността за обявяване на недействителността на сделка или на поредица от сделки по ал. 1 в 5-годишен срок от откриването на производството по несъстоятелност за банката.

(4) По иска по ал. 3 не се събира предварително държавна такса. Ако искът бъде уважен, следващата се държавна такса се събира от осъдената страна, а ако искът бъде отхвърлен, държавната такса се събира от масата на несъстоятелността.“

§ 3. В чл. 62, ал. 1 думата „2-годишен“ се заменя с „5-годишен“.

§ 4. В § 1 от допълнителните разпоредби се създава т. 9:

„9. „Разумен срок“ е всеки срок, в който предвид нормалната търговска практика между независими търговци, може да се очаква, че ще се реализира насрещната престация по сделката, който не може да е по-дълъг от 6 месеца.“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 5. (1) Извършените от квесторите, временните и постоянните синдици на „Корпоративна търговска банка“ АД - в несъстоятелност, в периода от поставянето ѝ под специален надзор до датата на откриване на процедурата по осребряване имуществото на банката, заличавания на учредени от длъжници или от трети лица в полза на банката обезпечения са нищожни. Учредените обезпечения се смятат за действителни и запазват своя ред.

(2) Алинея 1 не се прилага в случаите, при които вземането на банката е погасено изцяло чрез парично плащане.

(3) За времето от поставянето на „Корпоративна търговска банка“ АД - в несъстоятелност, под специален надзор до изтичането на 6-месечен срок от влизането в сила на този закон по отношение на всички учредени от длъжници или от трети лица в полза на банката обезпечения не текат предвидените в съответните закони срокове за тяхното действие. „Корпоративна търговска банка“ АД - в несъстоятелност, може да поднови до изтичането на 6-месечен срок от влизането в сила на този закон всяко едно обезпечение за нов срок.

(4) Обезпеченията са противопоставими на всяко трето лице независимо от начина, по който то е придобило имуществото.

§ 6. (1) Всяко прехвърляне или поредица от прехвърляния на акции и/или дялове от търговски дружества, извършено от длъжник на банката след датата на поставяне на „Корпоративна търговска банка“ АД - в несъстоятелност, под специален надзор, е недействително по отношение на банката и на кредиторите на несъстоятелността.

(2) Синдикът, временният синдик или фондът могат в 5-годишен срок от откриване на производството по несъстоятелност да предявяват искове пред съда по несъстоятелността за обявяване на недействителност на прехвърляне или на поредица от прехвърляния на акции и/или дялове по ал. 1.

§ 7. Този закон се прилага и за откритите до датата на влизането му в сила производства по несъстоятелност.

§ 8. Член 59, ал. 5, 6 и 7 се прилагат от 20 юни 2014 г.

§ 9. В Закона за кредитните институции (обн., ДВ, бр. 59 от 2006 г.; изм., бр. 105 от 2006 г., бр. 52, 59 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 23, 24, 44, 93 и 95 от 2009 г., бр. 94 и 101 от 2010 г., бр. 77 и 105 от 2011 г., бр. 38 и 44 от 2012 г., бр. 52, 70 и 109 от 2013 г., бр. 22, 27, 35 и 53 от 2014 г., бр. 14, 22, 50, 62 и 94 от 2015 г., бр. 33, 59, 62, 81, 95 и 98 от 2016 г., бр. 63, 97 и 103 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.) в чл. 111 се създава ал. 3:
„(3) Квесторите нямат право да заличават учредени от длъжници обезпечения.“

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на 9 февруари 2018 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ: (в) Цвета Караянчева

Вярно,

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„ПАРЛАМЕНТАРНА КАМЕЛАРИЯ“ (в) Мария Стефанова (Мария Стефанова Николова)

Република България
Администрация на Президента

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ АДМИНИСТРАЦИЯ НА ПРЕЗИДЕНТА
Иск. № 01-00-20/61
СОФИЯ 21.02.2018 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 801-00-3
Дата 21.02.2018 г.

1726
Vuy

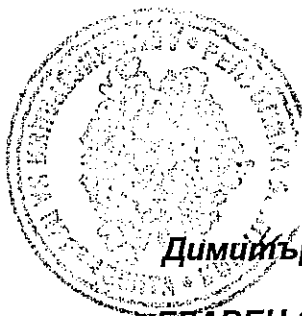
ДО

Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Приложен Ви изпращам препис от Указ № 47 от 21 февруари 2018 г. на Президента на Република България заедно с Мотивите за връщане за ново обсъждане в Народното събрание на Закона за изменение и допълнение на Закона за банковата несъстоятелност.

С уважение,

Димитър Стоянов

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР
НА ПРЕЗИДЕНТА НА РЕПУБЛИКАТА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ
НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

№ 850-01-40 / 22. 02. 2018 г.

На основание чл. 86, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Възлагам на Комисията по правни въпроси да докладва пред народните представители Указ № 47 на Президента на Република България, постъпил на 21.02.2018 г., за връщане за ново обсъждане на Закона за изменение и допълнение на Закона за банковата несъстоятелност, приет от Народното събрание на 9 февруари 2018 г. и мотивите към указа.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА